

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА**

Вчена рада
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
від 18.12.2020 протокол № 3

Голова Вченої ради,
Ректор Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова

I. B. Chudasya
І. Б. Чудаєва

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ**

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ Університету
від 21.12.2020 №18

Черкаси, 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення визначає основні засади організації та впровадження змішаного навчання.

1.2 Змішане навчання є підходом, педагогічною й технологічною моделлю, методикою, що поруч із онлайн-технологіями спирається також іна безпосередню взаємодію між здобувачами вищої освіти та викладачами в аудиторії. Під змішаним навчанням розуміється цілеспрямований процес формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою в умовах інтеграції аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі взаємного доповнення технологій традиційного та дистанційного навчання, що передбачає елемент самоконтролю здобувачами вищої освіти часу, місця, маршруту і темпу під час автономного та онлайн-навчання.

1.3 **Метою** впровадження змішаного навчання у Східноєвропейському університеті імені Рауфа Аблязова (ділі – СУРА) є:

- підвищення якості навчання за рахунок оновлення змісту навчання та застосування сучасних інформаційно-комунікаційних та інноваційних освітніх технологій, у тому числі особистісно-орієнтованого підходу до процесу здобуття знань;

- забезпечення вільного доступу здобувачів вищої освіти різних форм навчання до освітніх ресурсів науково-педагогічних працівників СУРА та сприяння подальшому самостійному навчанню протягом життя;

- забезпечення систематичного моніторингу якості освіти.

1.4 Положення розроблено з урахуванням вимог чинних нормативних документів, а саме:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07 2014 року № 1556-VII;

- Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 31.07 2000 р. №928/2000;

- Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні від 15.05. 2013 р. № 386-р;

- «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» від 15.05. 2013 р. № 386-р;

- Наказу МОН «Про затвердження Положення про дистанційне навчання від 25.04.2013 № 466;

- Наказу МОН «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямами і спеціальностями» від 30.10.2013 № 1518;

– Лист МОН Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання закладах фахової передвищої та вищої освіти від 24.06.2020 №1/9-344.

1.5 Основне завдання змішаної освіти - забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття вищої освіти та професійної кваліфікації:

- розширення доступу різних категорій студентів до якісного навчання за відповідними програмами;
- забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей здобувачів вищої освіти та слухачів;
- забезпечення можливості одночасного (паралельного) навчання;
- підготовка до вступу до закладів вищої освіти та до зовнішнього незалежного оцінювання;
- підвищення якості та ефективності навчання шляхом застосування сучасних освітніх технологій;
- створення додаткових можливостей спілкування викладачів і здобувачів вищої освіти у межах активного творчого навчання;
- підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів, післядипломна освіта;
- забезпечення контролю якості освіти;
- зменшення витрат на навчання, проїзд та проживання учасників освітнього процесу;
- зниження матеріально-технічних затрат на організацію освітнього процесу шляхом заміни його на віртуальний.

1.6 У Положенні використані наступні терміни:

Електронний навчальний курс (ЕНК) - це комплекс навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням технологій дистанційного навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно- комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

Синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники співпрацюють та комунікують між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології тощо;

MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) - веб-орієнтована система, що функціонує в мережі Інтернет у вигляді веб- сайту в межах освітнього порталу університету.

Спеціалізоване програмне забезпечення СДН «СУРА» - здійснює навчання та оцінювання знань в середовищі Internet, в корпоративних і локальних мережах.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

2.1 Основним документом, який визначає організацію освітньої діяльності за технологією змішаного навчання є робочий навчальний план підготовки бакалавра або магістра за відповідною освітньою програмою.

2.2 Змішане навчання у СУРА впроваджується наказом ректора університету, в якому визначаються тривалість даної форми навчання у відповідному навчальному році.

2.3 Дотримання учасниками освітнього процесу графіку освітнього процесу є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти зобов'язані вчасно виконувати завдання очного та дистанційного навчання.

2.4 Послідовність та час проведення занять для очного та дистанційного навчання визначається затвердженим розкладом занять.

2.5 В розкладі занять, як правило, з першої до третьої академічної години планується проведення лабораторних, практичних, семінарських занять та практик в очній формі у аудиторіях університету.

2.6 Присутність на аудиторних навчальних заняттях є обов'язковою для здобувачів вищої освіти.

2.7 Проведення лекційних занять при змішаному навчанні відбувається в дистанційному синхронному он-лайн режимі. Посилання на он-лайн лекцію надається у розкладі занять на сайті університету або на сайтах відповідних кафедр.

2.8 Поточний та підсумковий модульний контроль результатів навчання в умовах змішаного навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення очних навчальних занять, а також шляхом оцінювання результатів самостійної роботи та індивідуальних завдань, що виконуються здобувачами вищої освіти на освітньому порталі університету.

2.9 Здобувач вищої освіти, який виконав усі вимоги, передбачені робочою навчальною програмою як очної, так і дистанційної частини, допускається до підсумкового модульного контролю та екзаменаційної сесії.

2.10 Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за індивідуальним навчальним планом, наказом ректора університету може впроваджуватися дистанційне навчання на період визначений наказом. Для здобувачів вищої освіти заочної форми дистанційне навчання проводиться у період між настановчими та екзаменаційними сесіями. Під час дистанційного періоду здобувачі вищої освіти послідовно опановують певні дисципліни, навчаючись на освітньому порталі університету за допомогою ЕНК з навчальної дисципліни.

2.11 Результати успішності здобувачів вищої освіти протягом навчального семестру систематично вводяться до електронного журналу з відповідної навчальної дисципліни в автоматизованій системі «Деканат».

2.12 Відомості успішності автоматично генеруються в даній системі, роздруковуються у відповідному деканаті факультету та підписуються ведучим викладачем після завершення екзаменаційної сесії.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

3.1 Змішане навчання в СУРА ґрунтується на використанні технологій дистанційного навчання для забезпечення освітньої діяльності на денній та заочній формах навчання.

3.2 Реалізація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється за організації комунікації всіх суб'єктів дистанційного навчання за допомогою електронних засобів (соціальні мережі, електронна пошта, чати, форуми тощо), а проведення лекційних занять в синхронному режимі.

3.3 Доступ до електронних навчальних курсів на освітньому порталі - персоніфікований. Правила отримання доступу подано на сайті порталу. Кожний здобувач вищої освіти та викладач має доступ лише до тих ЕНК, на які вони зареєстровані для виконання робочого навчального плану відповідного семестрі, курсу і освітньої програми.

4. СТРУКТУРА ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ

4.1 До складу ЕНК рекомендовані наступні компоненти:

4.1.1 *загальні відомості про навчальну дисципліну та про автора(ів):* робоча програма (силабус), у якій зазначається мета та завдання вивчення курсу, його зміст, а також виконання здобувачами вищої освіти завдань для самостійної роботи, критерії оцінювання, що містять відомості щодо системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни, як поточних, так і підсумкових ,друковані та Internet-джерела – у цьому ресурсі пропонуються основні, додаткові друковані джерела з дисципліни та Internet-ресурси); відомості про автора(ів) курсу має містити прізвище, ім'я та по-батькові, електронну пошту, перелік курсів, що викладаються; оголошення;

4.1.2 *теоретичний матеріал курсу дисципліни:* структурований електронний лекційний матеріал, зміст якого відображає логіку навчання за курсом і надає здобувачу вищої освіти теоретичні відомості з модуля у повному обсязі; аудіо-, відео-, анімаційні навчальні ресурси; список друкованих та Internet-джерел, посилання на сайт кафедри, електронну бібліотеку чи університетський репозитарій;

4.1.3 *контроль засвоєння лекційного матеріалу:* до кожного питання в лекційному матеріалі подаються тестові завдання з обмеженням переходу до складання тестових завдань з наступного лекційного питання, не отримавши позитивну оцінку з попереднього питання лекційного матеріалу:

4.1.4 *практичні* (семінарські, лабораторні) роботи: методичні вказівки до виконання практичних (семінарських, лабораторних) робіт, форма подання результатів виконання ;

4.1.5 *матеріали* для проведення підсумкової атестації: підсумковий тест для атестації здобувача вищої освіти з дисципліни;

4.1.6 *методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти*: значна частина навчальних годин при вивченні кожної дисципліни відводиться на самостійне опрацювання – у матеріалах електронного навчального курсу необхідно розмістити додатковий теоретичний матеріал та завдання для самостійного виконання, що забезпечить краще засвоєння навчального матеріалу дисципліни;

4.1.7 *додаткові матеріали*.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

5.1 Оцінювання знань здобувачів вищої освіти в умовах змішаного навчання відбувається відповідно до діючого «Положення про організацію освітнього процесу».

5.2 Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти денної або заочної форми навчання може отримати за результатами засвоєння дисципліни, складає 100 балів.

5.3 Підсумковий бал з дисципліни в умовах змішаного навчання визначається сумою балів за результатами очного та дистанційного навчання.